

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Forrongás a pártokban.

Pécs, 1900. március 2.

A magyar politikai életnek mindig az volt a baja, hogy nálunk sohasem volt egészséges pártalakulás. A hatvanhetes kiegyezésnek érinthetetlen dogmává való nyilvánítása olyan megkövesült pártkereteket teremtett, a melyek a parlamenti alkotmányosság lényeges alkotó elemét képező politikai váltogazdaságnak egyszer s mindenkorra útját vágják. A közjogi berendezés dogmája egy másik dogmát szült, a mely a kormányképeség szempontjából osztályozta a pártokat. A közjogi alap megváltoztatására törekvő pártokra ki lett mondva a kormányképtelenség s nem vették észre, hogy ezzel az örült itélettel tulajdonképpen parlamentáris képtelenséget statuálnak.

Mert a parlamenti kormányforma nem ismerhet kormányképtelen pártokat. A kormány a parlamenti többségből alakul: ez a parlamentarizmus jellegzetes alapelve; a kormányképtelenség kimondása pedig azt jelenti, hogy az ilykép stigmatizált párt kormányt nem alakíthat még akkor sem, ha a parlamentben akármilyen túlnyomó többségre jut. Kétségtelen tehát, hogy ez a két fogalom: parlamentarizmus és kormányképtelenség a leghatározottabban összeférhetlen egymással.

Az a szerencsétlen közjogi viszony, a melybe a hatvanhetes kiegyezés Magyarországot belesodorta, okozta azt, hogy igazi parlamenti alkotmányosság sem Ausztriában, sem nálunk ki nem fejlődhetett, mert az igazi parlamentarizmus valóságos önrendelkezési jogosultságot feltételez, már pedig a hatvanhetes közjogi kapcsolat kivonta a parlamentek önrendelkezése alól a legfontosabb állami jogosítványokat.

Ausztriában, a hol a választásoknál a nemzeti akarat megnyilatkozását nem lehet úgy meghamisítani, mint nálunk, nyíltan halemra döntötték a parlamentarizmus alapelvét s egymásután nevezik ki a „hivatalnok miniszteriumokat“, a melyek nem gyökereznek a parlamenti pártokban, hanem alkudozásokkal, jobbra-balra osztogatott kedvezményekkel iparkodnak esetről-esetre összehozni a többség támogatását a kormány számára.

S mégis csodálkoznak azon, hogy a parlamenti alkotmányosság fölmondta a szolgálatot és nagy megbotránkozással a parlamenti pártokat okozza a zavaros állapotok miatt; pedig a hol nem a parlamenti többség adja a kormányt az országnak, hanem a kormány alkudozik a pártokkal a szavazattöbbség elnyeréseért, ott rendes parlamenti működésről szó sem lehet, mert a dolog természetéből következik, hogy a pártok a kormányt, mely

nem kebelükből származik, csak olyan koncessziók árán képesek támogatni, a melyek a többi pártokat vérig sértik s ezeket a legelkeseredettebb ellenállásra, a legvégső erőszak igénybevételére készítetik.

Nálunk már nem magában a parlamentben, hanem a választásoknál hamisítják meg a parlamenti alkotmányt, mert itt olyan döntő befolyást gyakorolt a kormány a választásokra, hogy maga választja meg a parlamenti többséget. A parlamentarizmus látszata tehát meg van mentve, mert a kormány mindig a parlamenti többség kormánya, csak hogy nem a többség alakít kormányt, hanem a kormány alakít magának többséget.

Ily viszonyok között természetesen, hogy egészséges politikai pártéletről szó sem lehet, mert az egyik pártnak az uralom örökre biztosítva, a másik pedig abból örökre kizárva lévén, nem az elvek, hanem mindig a személyi kérdések hozzák forrongásba a kedélyeket. Aki egyénileg érvényesülni, vagy kormányzati elveinek érvényt szerezni akar, annak nem marad más választása, mint belépni a hatalmat minden időkre monopolizáló párt kebelébe s így ott a személyes ambíciók s az elvi árnyalatok oly tarka vegyülete verődik össze, a mely a folytonos intrikák, sőt nem ritkán palotaforradalom kutforrásait képezi.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A búr lámpa.

Volt egy kedvenc lámpám: a helybeli lámpagyáros, mikor a nyakamba akasztotta, váltig esküdözött, hogy jelenleg a búroknál is ez a legdivatosabb és legkapósabb lámpafaj.

A lámpa kerek bronzszerű talpazattal bírt: pocakos tartálylyal, favorit brilláns napéggel s óránként 4 fillérnyi petroleum fogyasztási képességgel. Vételár 6 korona 40 fill. volt.

Hogy-hogy nem, ezt a lámpát igen megkedveltem. Ennek a kedvéért olvastam otthon esténként az újságot s örültem nagyon, hogy Afrikában a nagy Tugela és a kis Tugela egyre árad, Buller katonái jól érzik magukat, White tábornok megőrült, a kafferek és afrikánderek átpartoltak a búrokhöz s hogy Londonban nagy a lelkesedés . . . stb. . .

Éppen azt a részt olvastam, hogy a búrok Ladysmithbe puddingot bombáztak át újévi üdvözlésre, mikor egy ismeretlen férfi betoppan szobámba s mintha otthon volna, hanyagul levágódik egyik karosszékemre:

— Jó estét! bocsánat, hogy zavarom, de úgy hallottam, hogy uraságod szintén a búrok hive!

— Ezt eltalálta uram, de ha szabad kérdezniem, ki ön, s minek köszönhetem ezt a nem várt látogatást?

— Pretoria Péter vagyok, a „dörrentyü“ feltalálója s a búrok leendő megmentője.

— Örülök; én meg Transwaal Pál vagyok, szintén búr párti s a búr lámpa kedvelője, — feleltem nevetve.

Ha ő Pretoriát hazudik, miért ne lehetnék és Transwaal.

— Nem tréfál az ur? Mert én komolyan mondhatom, hogy tegnapról fogva Pretoria Péterre búrosítottam a nevemet.

— Én meg ma lettem Transwaal s kis híjja, hogy nem Pretoriában születtem.

Ez bizonyosan bolond lesz, ennek akár Matuzsálemet mondhatok, — gondoltam magamban.

— Ön bizonyára azt hiszi, hogy nincs ép eszem, leolvastam az arcáról; pedig nagyon fog csalódni, ha mindjárt bebizonyítom az ellenkezőjét, — mondta gúnyosan Pretoria Péter.

— Isten mentsen. De ha nem veszi rossz néven, talán a tárgyra térhetne, mert még sok érdekes olvasni valóm van.

— Bocsánat! igen rövid leszek. A dolog különben így áll: én is ott vettem egy búr lámpát, a hol ön; s ott tudtam meg azt is, hogy ön szintén lelkesedik a búrokért, tehát együtt érez is velem. Én a búrokat megmentem az angolok gyűlölt legióitól; de jelenleg még szegény vagyok erre a dicső feladatra, pedig erre pár darab ezres elég is volna vállalatomhoz.

— Van-e önnek elég felesleges pénze?

— Mi köze hozzá!

— Ebben igaza van, de nekem meg a búrokhöz van fontos közöm.

— Mi közöm hozzá!

— De mikor nekem egyik őszám tulipán kereskedő volt Hollandiában s valószínűleg bennem is búr vér buzog s mikor önnek búr lámpája van és ön is búr párti!

— Ugyan kérem hagyjon nekem békét, legalább hadd olvassam el a búrok puddingos újévi gratulációját.

— Mit, pudding!! Nem pudding kell oda, hanem „dörrentyü“: az én magasztos dörrentyüm.

— Vigye el az ördög dörrentyűjével együtt, hagyjon most már igazán magamra. Távozzék!

— No ne legyen az ur olyan boszus; legyen némi türelemmel s még meg is köszönheti indítványomat. Ha vállalatomhoz csendes társnak beáll, pár hét múlva milliók hullhatnak a kezünkbe. Csak a költségre előlegezzen 4000 koronát s a hasznót majd barátságosan megfizetjük.

Fordulhatnék esetleg másokhoz is, de ön tetszik nekem. Figyeljen csak rám.

— Hát halljuk Pretoria ur, ha bolonddá tesz, az ajtón fog kidörrentyűztetni, azt mondhatom.

Hátha nem is bolond ez az ember; egy pár millió nem is csekély összeg. Az ördög nem alszik,

— A „dörrentyü“ az én csodás talál-

A nemzeti párt tavaly asszal a jel-szóval fusionált a régi kormánypárttal, hogy az új kormányelnök programja a legteljesebb mértékben fődölvén az ő eddigi programjukat, megszűnt az ő külön pártállásuk oka és szüksége. Egyet azonban kifejejtettek a számadásból s ez az, hogy egy olyan nagy párt, mint a régi kormánypárt, a maga teljességében nem szokta márél holnapra megváltostatni kormányzati elveit.

Igaz, hogy fölös számmal voltak abban a pártban olyan elemek, a melyeknek nincs más elvük, mint a mindenkori hatalommal tartani s így számíthattak arra, hogy ezekkel egyesülve többséget fognak képezni a pártban; csak hogy ezek nagyon megbizhatlan szövetségesek, mert csak adig lehet rájuk számítani, míg ismét fölül nem kerülnek azok, a kik nem a hatalomhoz csatlakozni, hanem a hatalmat a kezükben tartani s annak áldásaiból a csatlakozóknak is juttatni szoktak.

És ezek hatalmasan dolgoznak is a hatalom megkerítésén s el nem mulasztanak egyetlen alkalmat, hogy az új elemek személyes érvényesülését a kormányzatban megakadályozzák, mert tudják, hogy ott az elvek érvényesülésének egyetlen útja a személyi érvényesülés. A nemzetipárt tehát, a mely elvi alapon elvadt bele a kormánypártba, most egyszerre a legszenvedélyesebb személyi küzdelem tömkelegében találja magát és sehogysem tudja kivinni, hogy ahhoz az új kormányzati irányhoz, a mely őket a fuzióra rábirta, őszintén csatlakozzanak a hatalomnak előbbi birtokosai.

Egészséges pártélet mellett persze a mostani kormányzattal elégedetlen ele-

mányom: igen erős, vékony, majdnem hajszálhuzatok ezek, mikből egy tengelyre akár millió métert is felcsavarhatok; a huzatok végei egy hatalmas pokolgépbe lesznek megerősítve s ezen gépből óriási villamos áram vezethető az összes bekapcsolt huzalokba.

A pokolgép úgy működik, hogy a szomszédos huzalokban ellen áramlatokat fejleszt. S ha már a gép bizonyos ideig működött s az elsütő gombot megnyomom, kész a dörrentyű.

Nekem a dörrentyű kicsinyben már megvan. Nagyban előállítva körülbelül 4000 koronába kerül. A kis dörrentyűt nálam bármikor megtekintheti.

Már most az afrikai harctéren a dörrentyű így fog szerepelni: Joubert tábornok nagy haderővel felvonul az angol hadsereg ellen; egy kis csete-paté után lassan visszavonul s úgy hátrál, hogy keresztül megy egy hegyszoroson vagy völgykatlanon, miben az egész angol hadsereg elfér. Az angolok bizonyára óvatosan nyomulnak a futó búrok után.

Az egész völgyben és a szomszédos magaslatokon a dörrentyű huzalai cikk-cakkban sűrűen lesznek a talajon keresztül hálózva, mert valószínű, hogy az angolok oldalt a magaslatokra is küldenek hírvívó és biztosító csapatokat.

Egy búr katonai léghajóról majd megadják a jelt, mikor már az egész angol sereg a huzalok fölött áll a völgyben: ekkor a dörrentyűn megnyomom az elsütő gombot, mire milliószor milliónyi szikra, villogás és irtóztató csattogás közt az egész angol hadsereget megsemmisíti. Az angolok egy része összeesik, nagy része pedig a leirhatlan rémület és zavarban egymást öli s e közben pedig a búrok szépen lefegyverezhetik az egész bandát.

meknek ki kellett volna válniok a kormány pártjából, de hát ezt nem teheték azért, mert Magyarország parlamentarizmusa mellett másutt, mint a kormánypártban érvényesülni soha sem lehet, a kilépéssel tehát éppen arról mentek volna le, a miért most is küzdenek a hatalom visszaszerzéséről.

Abban a furcsa látványban van tehát alkalma az országnak gyönyörködni, hogy az a hatalmas miniszterelnök, a ki népszerűség dolgában talán páratlanul áll, a kinek akkora többsége van, hogy szinte alkalmatlan neki, az nem meri a megüresedő miniszteri székeket betölteni, nehogy hívei összemaradjanak a koncon s inkább maga viseli három tárca terheit.

Ebből a bajból nem is lát más kivezető utat, mint a régi kipróbált magyar orvosságot: választásokkal csinálni magának egyöntetű többséget. Benne vagyunk hát megint az ördögmalomban; a választásoknak megint nem az lesz a céljuk, hogy a nemzet válaszszon többséget, a mely a maga kebeléből kormányt alakít, hanem a kormány számít rá, hogy a választásokon sikerülni fog az ő többségéből az alkalmatlan elemeket kiküszöbölni és hasonlórú többséget összehozni.

Attól tartania sem kell, hogy a választásoknál az ellenkező politikai elvek diadalmaskodjanak, mert Magyarországon ki van zárva az, hogy a választások útján más politikai irány diadalmaskodjék; itt minden választás, a parlamentben minden új pártalakulás csak személyi változásokat szülhet mindaddig, míg politikai dogmákkal kormányoznak.

Ugyanis a dörrentyű nem röpi őket a levegőbe, de részben bénává, részben pedig sükketté és vakká teszi a híres angol miliciát.

Hogy ezután Krüger elnök ur meg fog bennünket ajándékozni néhány aranybányával, az bizonyos.

Az angolok pedig elsirathatják a csuffá tett seregüket; s azt hiszem, hogy nem lesz kedvük holmi Geishák és . . . stb. fércművekkel a világ meghódítására indulni s a Barrisson nővérek és egyéb angol hölgyikék csillaga is örökre lehull majd a nagy világ színpadáról.

— Mit! Az Isteni Barrisson Lolláé?! az soha — kiáltottam fel sértődötten, rá gondolva arra, mikor Barrisson Lolla még mint kis leány a Somossynál a cica hatosban oly elragadóan énekelt és táncolt; s mikor mint nagy leány oly gráciával és mesterien megülte a lovat, akár egy műlovasnő.

— De igenis, Lollá é a hamis fogu-é is! — üdvözölte Pretoria Péter.

— Hazudsz nyomorult, ezért meglakolsz s a következő pillanatban teljes erővel arcon csaptam Pretoria Pétert, ki nagy zuhanással terült el a földön, gyanus csörrenést idézve elő . . .

A szép búr lámpám tönkre lett silányítva. Az alomban látott Pretoria Péternek szánt ütéstől úgy szétzúzódott, hogy kerek bronzszerű talpzata több részre törött, pocakos tartálya össze-vissza lapult s favorit brillant napégyője felismerhetetlenné vált.

Csak az a haszna lett mégis, hogy ezentul egy fillérenyi petroléumot sem képes elfogyasztani, értékét pedig senkisé sem tudná még fillérekben sem kiszámítani, mert nem ér már semmit.

B. J.

Hírek.

Pécs, 1900. márc. 2.

Fűző-háború.

Párisban napirenden van a fűző káros voltának kérdése, mióta Yvette Guilbert, a híres chasonette énekesnőnek a szoros fűzés okozta betegség következtében megoperálták az orvosok a tüdejét. Két művészeti akadémia nőtagjai vitatkoznak most azon, hogy káros-e a fűzés vagy sem? A jövő héten pedig együttesen akarnak dönteni ebben a kérdésben. Az egyik akadémia a minap válasza méltatta egy Stamo nevű román leány előadását, melyben szenvedélyes kifakadások voltak a fűző ellen.

— A fűzőt — ugymond Stamo kisasszony — nem ismerték az ókor asszonyai, kiket azonban mégis a szépség mintaképeinek tartunk.

A művészeti akadémia erre így válaszolt: — Az ókor asszonyai is ismerték már a fűzőnek egy fajtát. Ez ugyancsak egyszerű széles öv volt, a derekat azonban jól meg lehetett vele szorítani. Az ókori szépségek sem idegenkedtek tőle attól, hogy mesterseges módon segítsék elő karcsúságukat.

Stamo kisasszony azonban nem hagyta magát s így vágott vissza:

— A fűző rendkívül káros hatással van a test fejlődésére; összeszorítja a tüdőt, a szívet, a májat és a lépet s nagy mértékben akadályozza a természetes működésüket.

A fűző barátai a következő választ adták erre:

— A női szervezetre jó hatása van annak, ha a test és különösen a gyenge hát támaszt kap a fűzőben, melytől nincs mit tartani, ha testhezálló és ha okosan használják. Csak abban az esetben válik ártalmassá a fűző, ha tulságosan összeszorítja a derekat. Ma azonban már nagyon kevés nő áldozza fel egészségét az okatlan hiuságnak.

Stamo kisasszony nem elégedett meg ezzel a válaszával s azóta óhajtaná, hogy a nők mondjanak le a fűző viseléséről, mely akkor is ártalmas, ha legnagyobb óvatossággal használják.

S bizony neki van igaza!

Napirend 1900. március 3-án.

Naptár: szombat március 3. — Róm. kath.: Kunigunda. — Prot.: Kunigunda. — Gö-rög-kel.: (febr. 19.) Arkip. — Zsidó: S. Pekude. — Nap két 6 óra 39 perckor; nyugszik 5 óra 45 perckor. — Hold két 7 óra 30 perckor reggel; nyugszik este 9 óra 17 perckor este.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelése szerint: fagy és helyenkint csapadék várható.

Katonai felülvizsgálat d. e 9 órakor a vármegyeházán.

Indóház és malomutcát összekötő utca ügyében értekezlet a városházán d. u. 3 órakor.

A pécsi izraelita nőegylet estélye a Vigadóban 8 órakor.

Színház: »Carmen«, opera.

— (Zsinkó szobra.) Nagy örömmük telik benne, hogy napról-napra kedvezőbb híreket adhatunk a Zsinkó-émlék gyűjtő-bizottságnak eredményes működéséről. Hova-tova megvalósulva fogjuk látni lelkünk óhaját: méltó emlék fogja hirdetni a nagy emberbarát áldott nevét. *Vajda Ödön* zirci apát ma 200 koronát ajánlott föl a jelzett célra.

— (Névmagyarosítások.) *Sonnenfeld* Oszkár csehi illetőségű siklósi lakos vezetéknévnek Révészre, Nagy (Kappant) Ernő nagyatádi illetőségű somogy csurgói lakos vezetéknévnek Mosonyira és *Auker* István csurgói illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévnek Perényire kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Felülvizsgálat.)** A rendes vármegyei katonai felülvizsgáló bizottság f. hó 3-án délelőtt 9 órakor tart felülvizsgálatot a vármegyeiházán.

— **(Leo-ünnepély.)** A ciszt. rend pécsi r. kath. főgimnáziuma f. é. márc. 4-én d. e. fél 9-kor XIII. Leo pápa koronázásának évfordulója alkalmából *Leo-ünnepélyt* tart a következő programmal:

1. Komócsy József: *Ünnepi óda*. Szavalja *Surányi Miklós*, VIII. o. t.

2. *Leo pápa és a művelődés*. Ünnepi beszéd, mondja *Greksa Kázmér dr.*

3. Hoffer: *Pápai himnusz*. Éneklí a főgimnáziumi énekkar.

S. *Menekvés a Bold. Szűzhöz*. (Leo pápa költeményeiből), szavalja *Szövényi Ferenc*, III. oszt. t.

5. Mindszenty Gedeon: *A szentek unokáihoz*. Szavalja *Csernits Jenő*, VIII. o. t.

6. *Pápai induló*. Éneklí a főgimn. énekkar.

— **(Az angyalos forint.)** Tudvalevőleg az angyalos ezüstforintosok mindig igen ritkák voltak. Ezért hát, kinek esetleg angyalos forint került a kezébe, lehetőleg sokáig őrizte azt, mint valami kedves, drága emléket. És hogy az angyalos forint néha még tolvajfogásra is jó, bizonyítja az az eset, ami történt. Egy uri családnál ugyanis már régebben észrevették, hogy egy szekrényfiókból hiányzik többször egy-két korona, vagy több pénz is. Először gyanakodni se tudtak kire, azonban később a bejárónőre, egy fiatal leányra támadt gyanujok. És hogy a tolvajt megfogják, két angyalos forintot tettek a többi pénz közé a szekrénybe. S csakugyan ma reggel, a szobában történt takarítás után, mindkét angyalos forint eltűnt a szekrényből. Rögtön jelentést tettek tehát a bejárónő ellen a rendőrségen, a hová *Sárkány Ármin* tb. rendőrkapitány felhívatta a leányt s mindenekelőtt a pénzét kérte elő. A leány előadott egy forint 50 krajcárt és a forint — angyalos forint volt. Természetesen a keresztkérdések alatt a leány csakhamar beismerte, hogy a másik forintból már ötven krajcárt elköltött. Így lett az angyalos forint a lopás kiderítője s a tolvaj leány most a bíróságnak adatott át.

— **(A honi gyújtó mellett.)** A külföldi gyufák ellen s a hazai ilyenmü iparcikkek támogatása mellett a pécsi kereskedelmi és iparkamara a következő felhívást bocsátotta ki az iparosokhoz és kereskedőkhez: »A hazai ipar fejlesztésére alkalmas eszközök között mindenesetre leghatalmasabb az a támogatás, a mely a kereskedőknek áll módjukban. Ennek ellenére sajnosan kell tapasztalnunk, hogy a külföldi iparcikkekkel még leginkább versenyre képes hazai iparcikkeink mellőzéseivel is kereskedőink sokkal szivesebben tartják raktáron és árusítják a külföldi gyártmányú árucikkeket. Ily körülmények között hasztalan hangzik az országban szerteszét, hogy »pártoljuk a hazai ipart!« mert hiszen a vevőközönség, a míg egyrészt sok esetben sem nem tud, sem nincs alkalma meggyőződhetni arról, hogy a megvásárolt árucikk — bár megfelelővel, sőt talán még jobbal hazai iparunk is rendelkezik — nem hazai, hanem külföldi gyártmány, másrészt még abban az esetben is, a midőn tudja, hogy az elébe tett árucikk külföldi, hogysen más üzletben is keres-

géljen, bárcsak hazai cikket akart venni, kénytelen-kelletlen elviszi a külföldit is. Lépten-nyomon látjuk, hogy az egyik legnagyobb kelen-dőségű árucikk, a gyújtó — külföldi gyártmányban forog közkezen. Pedig talán épen a gyújtó az a cikk, a mit csak igen kevesen, igen kivételes esetben keresnek határozottan külföldi minőségben — a legtöbb gyújtófogasztó válogatás nélkül megveszi azt, a mit épen elébe ad a kereskedő. Annál sajnosabban kell azt tapasztalnunk, mert épen hazai gyújtógyártásunk oly magas színvonalon áll, hogy gyújtógyártmányaink még a külföldön is igen keresettek. Kereskedőink hazafiságára hivatkozunk, mert meg vagyunk róla győződve, hogy ennek a vizsás állapotnak tudomására jöve, minden erejükkel azon igyekeznek, hogy a jövőben megfelelő helyére állítsák hazai versenyképes iparunkat s a mennyire csak lehetséges, a külföldi iparcikket mellőzve — még talán némi áldozatok árán is — minden téren előnyt adjanak hazai iparcikkeinknek. Hazai versenyképes iparunk támogatása mindnyájunknak hazafiai kötelességünk. Ezt a tudatot pedig a nagyközönség körében mind szélesebb rétegben terjeszteni első sorban hazafias kereskedőink vannak hivatva. Azon reményben, hogy a hazai ipar támogatását célzó hazafiai kötelességünk teljesítésében hazafias kereskedőink minden erejükkel támogatásunkra lesznek; vagyunk Pécsen, 1900. évi február hó 15-én hazafias üdvözléssel a pécsi kereskedelmi és iparkamara.

— **(Ülések a vármegyén.)** A vármegyén ülések dolgában ez a hónap is igen csendesnek ígérkezik, amennyiben eddig csupán két ülés határideje van kitűzve s ha csak valamelyes kisebb bizottsági ülések nem jönnek közbe, akkor nem is lesz kettőnél több ülés márciusban a vármegyeiházán. Március hó 5-én d. e. 9 órakor a központi választmány, tizenharmadikán pedig a vármegyei közigazgatási bizottság tart ülést a vármegyén.

— **(Kezdődik a sorozás.)** Tegnap kezdtek meg Baranyavármegyében az 1900. évre szóló sorozást Pécsváradon, mely f. hó egytől kezdődőleg 3-ig tart. Hogy mennyi a bevált legények száma, azt csak a sorozási jegyzék beérkezése után közölhetjük olvasóinkkal.

— **(Halálosvégű baleset.)** Szegedi József n.-budméri lakos az ottani róm. kath. hitközség elnöke, tegnap egyik Schützenbach János nevű fuvarosával elment Villányba, a felekezeti iskola kerítésének kijáratához szükséges deszkákat vásárolni. Mikor hazafelé jöttek, a kocsis a bakra ült, Szegedi pedig a meg-rakott kocsi tetejére. Kis-Budmér község határában valamitől megijedt az egyik ló, úgy hogy megugrott s Szegedi József oly szerencsétlenül bukott le a kocsiról, hogy annak hátulsó kereke fejét és arcát összezúzta. Mikor a balesetet Schützenbach — ki a lovakal volt elfoglalva — észrevette, Szegedi József már halott volt. A szerencsétlenül járt embert haza szállították s tegnap tartotta meg ez ügyben Forray Valér tb. járási főszolgabíró és Trixler Rudolf járás orvos az előzetes nyomozást, melynek során kitűnt, hogy Szegedi József tényleg baleset áldozata s hogy halálát agyrongcsolás okozta.

— **(Kanyaró Árpádon.)** Árpádon — mint értesülünk a kanyaró lépett fel, mely

azonban eddig még nem öltött oly mérveket, hogy a megbetegedések járványosan történt felléptéről lehetne szó, mert eddig mindössze egy megbetegedés történt. Nehogy azonban az árpádi jegyző ismét végelgyengülésben elhunyt öregasszonyokat jelentsen be felettes hatóságának kanyaró megbetegedés helyett, ime tudomására hozzuk a jegyző urnak, hogy a megbetegedett négyéves gyermeket *Langendorfer* Katalinnak hívják. Így talán majd elhiszi, hogy községében mégis csak van kanyaró beteg is!

— **(Lövöldöző atyafiak.)** Kőkegy községben Kovács János Koleszárics Markó és Szolacsanin Mihály odaváló lakosok a napokban kissé felöntöttek a garatra s aztán illuminált állapotukban azzal kezdtek szórakozni, hogy pisztolylyal, revolverrel irgalmatlanul nagy lyukakat lövöldöztek a levegőbe. A mulatság azonban nem ment el minden baj nélkül, mert Koleszárics Markó pisztolyát a löveg szétroncsolta s a cső egy szilánkjával bal kezén a bőrt felszakította. Ettől eltekintve a kedélyesen szórakozókat pisztolyaik elkobzása mellett feljelentették a hatóságnál.

— **(Felülfizetések.)** A pécsi jótékony egylet által a nemzeti kaszinóban február 26-án rendezett jelmez-estély bevétele 1046 korona 40 fillér. Felülfizettek: monostori Erreth Kálmán 22, Pannos ezredes, Sauska Jenőné, D. A. 20—20 koronát. Monostori Erreth János 16, Balogh Károly, Toldy Béla, Krausze Ignác, Szuly János, Koharits Károlyné, Bodó Aladár, Pintér Józsefné 6—6 koronát. Dr. Breuer, Obetkó Dezső 4—4 koronát, Duka Achill 3, Blaskovits Kálmán, Sável Kálmán, Bedő, Herberth János, Scholz, Paunz, Vaniss Sándor, Razgha 2—2 koronát adományoztak a jótékony célra. Fogadják a nemeslelkű adakozók ezuton is az egylet legforróbb köszönetét. A népkonyhára külön Nagy Gadó József 40 koronát adományozott.

— **(Márciusi havazás.)** A tegnapi délután nálunk is jelentkezett márciusi hóhoz szerencséseje volt — úgy látszik — az egész Dunántulnak. Mindenfelől azt jelentik, hogy március elsején reggel nagy szél és borulás volt s később megkezdődött a havazás, mely egész nap tartott. A bécs-budapest-fiumei, valamint a nagykanizsa-bárcsi vasútvonalon is folytonosan havazott tegnap s a mezők fehér lepellel voltak beterítve. Így hát a februáriasi tavasz után ismét beállott a tél, amely azonban hihetőleg nem fog sokáig tartani.

— **(Térzene.)** A pécsi cs. és kir. 52. gyalogezred zenekara f. hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 11-től fél 1 óráig térzenét tart a Széchenyi-téren, a következő műsorral: 1. »Prágától—Linzig« induló Danzertől. 2. »Ha én király volnék,« Overture Ádámtól. 3. »Művészelet,« keringő Strausztól. 4. Részlet »Az eladott menyasszony« című operából. Smetaná-tól. 5. »Dear Heart« Dal szárnykürtre. 6. Bosnyák induló Pavlistól.

— **(Huszéves jubileum.)** Ma husz éve, hogy *Bezeredy Pál* az országos selyemtenyésztési felügyelőség igazgatója, Szegárdon átvette a népgazdasági intézmény vezetését. S ma már 100 ezer családnak ad foglalkozást a selyemherayó tenyésztés s a termelés 15 millió kilogramm. A népnek 40 millió korona jövedelmet hajtott már ez iparág. A jubaláló fel-

ügyelőt Darányi földmivvelésügyi miniszter táviratban üdvözölte a huszadik évforduló alkalmából.

— (**Bulletin a vizről.**) A Tettye forrás mai vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége f. hó 2-án reggel 1986 köbméter.

— (**Kilépés a Ferenc-rendi szerzetből.**) *Franciscs* György volt pécsi Ferenc-rendi szerzetest a hercegprímás dispensáció mellett, világi segédlelkési minőségben a komárommegyei »Szomor« község plébániájához kinevezte. Az új segédlelkész tegnap foglalta el új állomását.

— (**Az izraelita nőegylet estélye.**) A pécsi Izr. nőegylet által rendezendő hangversenyyel egybekötött táncvigalom holnap (szombaton) a Vigadó helyiségében lesz megtartva. A bemenet csupán a Perczel-utca oldalán lesz. A tombola-tárgyak egész kiállításra növekedtek s a legszebb női kézimunkák kollekcióját mutatják. Az estély sikerét a művészek egész gárdája fogja elősegíteni s a mennyiben a jegyek java része már elő van jegyezve, remélhető, hogy a jótékony célra szép összeg fog összegyülni. A hangverseny műsora a következő: 1. Magyar népdalok. Cimbalmos előadja *Kiss Ilonka* k. a. 2. a) *Bercense*, »Bölcső-dal.« Benjamin Lodard-tól. b.) »Nocturne,« Schumann-tól. Előadják: *Schapringer* Mici k. a. (Zongorán); *Preusz* Adolf (harmoniumon) és *Back* Adolf (hegedűn). 3. »A férj vadász«; monolog, Fehér Árpádtól. Előadja *Szabó Erzsike* k. a. 4. »Vajjon szerettek-e?« Énekli: *Tiszay Dezsőné* urnő. 5. a.) »Romanze«; b.) »Souvenir de Moskau,« Wieniawskytól. Előadja *Back* Adolf.

— (**Hering-lakoma.**) *Szabó* Sándor vendéglős holnap (szombaton) a Petőfihez címzett vendéglőben (Malom-utca 15.) táncval egybekötött nagy Hering-lakomát tart. Jó zenéről, kitűnő borokról és jó ételekről gondoskodva van. Kezdeté este 8 órakor.

— (**Cigánybál.**) Azok a barnaképi gyerekek, akik a jókedv hírnökei, akik végigmuzsikáltak a farsangot, a farsang elmúltával értek rá csak arra gondolni, hogy ők is mulassanak. Tegnap este a Zrínyi kávéházban gyűltek össze és Korodi bandája muzsikált nekik kiváló kivirradtig. Volt mulatás, széles jókedv, járták a ropogós csárdásokat szaporán és azok a barna arcú cigány menyecskék és leányok ugyancsak belepirultak a táncolásba. *Rácz* Gusztai bandája nem is játszott az este sehol. *Rácz* Gusztaiék az éjjel maguknak mulattak. De a többi cigányzenekarok is úgy 11 óra felé már mindenütt beszüntették a zenét és siettek a Zrínyi-kávéházba, hogy jövő hamvazó szerdáig kimulathassák magukat.

— (**Tolvaj asszony.**) *Fuchs* József, sásdi szatócs boltjába betért vásárlás végett *Szűgyi* Katalin, jendői illetőségű asszony. Míg a kereskedő mutogatta neki a portékát, addig ő nem volt rest és egypár drága selyemkendőt zsebredugott. Tettét azonban a boltos észrevette és nyomban megcsipvén, elvette tőle a zsebredugott selyemkendőket, őt magát pedig feljelentette a bíróságnak.

— (**Megkerült kutya.**) Megirtuk a napokban, hogy *Vaniss* Sándor járási főszolga-

biró kutyája elveszett. »Rió« ur azonban már megkerült. Egy kis kirándulást kockáztatott meg Szent-Királyig, ahonnan tegnap reggel hozták haza gazdájának. »Rió« ur különben a körülményekhez képest igen jól érzi magát.

— (**Elveszett.**) *Lévay* Sárkát, a pécsi szintársulat kedvelt énekesnőjét tegnap kár érte. Egy aranytáblája, néhány lapos kis albumot vesztett el a színházból a János-utcaig vezető uton. A kis albumba egy költemény volt vésvé. A becsületes megtaláló kéri, hogy a másokra nézve értéktelen emléktárgyat lapunk szerkesztőségében átadni sziveskedjék.

— (**Mindnyájunkat érhet baleset.**) Nagy horderejű igazság ez. A pesti kávéházakban minden gyufatartóra rá van ez az igazság írva s egyszersmind el vannak látva pörsölylyel, melyben a mentőegyesület részére gyűjtenek. Történik is ott elég baleset, de a mentők rögtön segítséget is nyújtanak. Nálunk nincsenek a kávéházakban ily gyufatartók s nem is gyűjtenek bennük a mentőknek, de baleset, ha nem is annyi mint Pesten, de nálunk is előfordul. Nem a villanyosokkal van nekünk bajunk, hanem a kocsikkal a legtöbbször. A girbe-görbe s rövid utcákon aránylag sok kocsis jár s az a baj, hogy a nép sok helyütt kénytelen a kocsiuton járni. Így esett aztán meg, hogy az Ágoston-utcában ma egy iskolás fiú a lovak közé került. Szerencse, hogy a kocsis rögtön észrevevén a bajt, abban a szempillantásban megállította az amugy is jámbor állatot s a kis fiút minden sérülés nélkül kiszabadította kinos helyzetéből.

— (**Halálozás.**) *Nehrebeczky* Károly m. kir. honvédszázados, kezelőtiszt ma reggel 4 órakor 65 éves korában elhunyt. Temetése holnap délután 4 órakor lesz a Perczel-utca 8 számú gyászházából a budai külvárosi temetőbe. A gyászmisét f. hó 5-én délelőtt 9 órakor tartják. Az elhunytat özvegyén, született barancsi Boka Terézián kívül, gyermekei és kiterjedt rokonsága gyászolják.

— (**Vesztett kutyák garázdálkodása.**) Ily cím alatt megirtuk a napokban, hogy Vasasom egy kóbor kutya Berta János 5 éves fiát, *Trischler* József és *Jamszer* Béla bányamunkásokat megmarta. A kutyát — melyet sikerült agyonlőni — tegnap boncolta fel a pécsi gyepmesteri telepen *Fehér* József városi állatorvos s konstataálta, hogy az eb tényleg vesztett volt. Ennek folytán most megtették a szükséges intézkedéseket a megmárt embeereknek a Pasteur-intézetbe leendő fölszállítása iránt. — *Vörös* Miklós belvárdi lakos kutyája pedig *Borbás* Jánosné és *Tarzsó* Sándorné belvárdi lakosnőket harapta meg s azután elmenekült. Miután nem tudni, hogy a megszökött kutya nem-e volt vesztett, a megmárt asszonyokat is felszállítatják a Pasteur intézetbe.

— (**Szórakozott szobacica.**) Ki ne ismerné e népszerű kasztot? S hogy akad köztük néha szórakozott, nem is lehet csodálni. Hja a gondok, a nagysága szeszélye, no meg az ideál — már, hogy is ne zavarná meg az esztét a szobalánynak? Megtörtént delog, a mit alább adunk. Egy pécsi urnő levelezőlapot és két krajcárt adott a szobalány kezébe, hogy bélyeget ragasztván a levelezőlapra, dobja be a postaszekrénybe.

— Igenis nagysága, csokolom a kezét.

De a postaszekrény előtt találkozott a káplár urral. Mi sem természetesebb, mint hogy megkérdezték egymást az egészség felől s tovább élvezték a pásztorórát. Közben a leány miatt, miért nem, a levelezőlapot bedobta bélyeg nélkül a szekrénybe s rémulve vette észre, hogy bélyeget még nem tett rá. A káplár ur biztatta, hogy a postások jószívűek s ha bedobja a két krajcárt a levelezőlap után, továbbítják is azt. Már hogy ne hitt volna neki? Ugy is tett, a levelezőlap után lebecsajtotta a két krajcárt is. Elváltak. A szobalány hazaérkezve ártatlan képpel beszél el urnőjének, hogy miképen járt.

— Elviszik ám, csokolom a kezét nagysága, azok a jó postások.

— . . . !!! így kompromittálni az embert! Elsején elmehet.

— ??? . . .

— (**A szenvedély rabja.**) Annyira haladt már a női emancipáció, hogy a nők kávéházakban zenét hallgatnak, bicikliznek s dohányoznak s ki tudná kárhozatni e haladást? Mondják ugyan, hogy az ily emancipált hölgyekből nem válik jó családanya. No, de mi ismerünk akárhány hölgyet, emancipált hölgyet, kikre férjeik legkevésbé sem panaszkodhatnak. Legjobban hódít a hölgyek között is a dohány, tagadhatlan s csak idő kérdése már, hogy az utcán is dohányozni fognak. Erre vonatkozólag az első lépést ma láttuk. Egy hölgy siet a főutcán végig. Sokan megnézték s mosolyogtak felette. Nálunk persze minden ujdonságon mosolyogni szoktak. Bár a hölgy nem volt ujdonság, de ujitást jelentett be. A jobb füle mellett egy cigarettet, a bal füle mellett pedig egy szál gyufát viselt. Ugy látszik, dohánytárcája nem volt s azért dugta a füle mellé, a hajba mindkettőt. Pedig kényelmesebb volna, ha egy szivta volna. Valószínűleg nagyon hódol a dohányzás szenvedélyének. De, ha a férfiak tudnak örökké füstölni, hát a hölgyeknek miért lenne ez beültetve? Bűn ez? Vagy talán ellenkezik a nőiességgel! Éppen nem! Nálunk még egy kissé szokatlan, de idővel megszokjuk s akkor meg sem fogunk ütközni azon, ha a sétányokon s utcákon a hölgyek csakugyan fognak dohányozni, mint a férfiak.

— (**A tengeri ütközet.**) Néhány héttel ezelőtt először mutattak be Párisban egy csudálatos látványosságot, a mely kizárólag az 1900. évi kiállításra készült. Valóságos hadihajókból alkotott flotta szabályosan mozog egy óriási terjedelmű vizen s két ellenséges flottába osztva nagy zajjal hadakozik egymással. Ezt nézi esténként majdnem tízezer ember végig. Én is jelen voltam egy ilyen érdekes ütközetben és az öldöklő harc alatt az fordult meg fejemben, hogy csudálatos hasonlóság van e harc és az emberi testben végbe menő harcok között. A valódi élet, a test anyagi élete a vér mozgása. A vér vörös részecskékből alakul, a fehér részecskék, a melyek teljessé teszik a vér működését. Sokszor a fehér sejtek tartják vissza a káros dolgokat; a csata megkezdődik és természetes, hogy pártfogásunkat és érdeklődésünket az életet adó fél nyeri el a halált okozó ellenében. A meggyöngült vér helyreállítása nagyon fontos ily esetben s legjobb ha oly szert használunk, mely a győzelmet biztosítja. Mind e gondolatokért azért foglalkoztam, mert e napon látogattam meg *Broust* kisasszonyt, ki Párisban a *Riquet*-utca 61. sz. alatt lakik s kinek borzasztó ilyen ütközetet kellett elviselni. Már hónapok óta vérszegénység gyötörte s ez a

halál kezére adta. Mindenki tudja, hogy a vérszegénység miután a vér teljes elvonulásának következménye számos kellemetlen következményt von maga után. Heves főfájás, oldal-szurás, szivdobogás, fájdalom az egész testben,

emésztési zavarok s ezek következtében állandó rossz kedv gyötri a beteget. Broust kisasszony mindezt végig szenvedte és helyzete oly komoly volt, hogy segítség nélkül bár járni sem tudott, családja kétségbe esett, hogy a legjobb ápolás se ad megkönnyebbülést. Egy napon a Pink-pilulákat, mint biztos gyógyszer ajánlották neki. Haladék nélkül használni kezdte s az eredmény gyors és meglepő volt. Ereje visszatért, ajka és orcája visszanyerte piros színét s fájdalmából emléknél egyéb nem maradt. Ma erős és egészséges örül az életnek a mi tizenkilencéves korban érthető.

Hűen mondtam el Broust kisasszony történetét, a melyet a szomszédok csak meg-

erősítettek. A Pink-pilulák ugyanazt az eredményt érik el a nőnél, férfinnál, gyermeknél és aggnál előforduló bármely gyöngeségnél és alkalmazásánál hamar véget ér a vérszegénység sárgaság, reuma és neurasthénia. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József, gyógyszerárban, Budapest Király-utca 12.

Törvénykezés.

§ Gondnokság alá helyezés. A kaposvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Borz Gyula teledi lakos gondnokság alá lett helyezve.

§ Csődök. Ducsmelics Ádám, vinkovcei szabómester ellen a vinkovcei járásbiróság, mint csődbíróság, a csődöt elrendelte. Ringulac Velyko, vukovári kereskedő ellen pedig a vukovári járásbiróság szintén elrendelte a csődöt.

§ Szerелеmből. A múlt év április hó 16-án ugy este tíz óra tájban Becsvárdi Simon daróci lakos udvari ablakján keresztül belőtt a szobába valaki. A golyó a falba furódott s nem ejtett senkiben sem kárt. Becsvárdi Simonné a vizsgálat folyamán és a főtárgyaláson is Szalai Pált gyanúsította, még pedig azon az alapon, hogy körülbelül négy éve viszonyuk volt. Szalai tagadja, hogy ő lőtt volna azon este s igazolására alibijét hozza föl, mely szerint ő a nevezett este már nyolc órakor lefeküdt. De Becsvárdiék megesküdtek rája, hogy az ablaknál látták Szalait, kinek

be volt kötve kendővel a feje, hallották a hangját, mert háromszor bekiáltott az asszonyhoz s miután nem jött ki, lőtt be az ablakon. Szalai csak annyit ismert be, hogy az asszonyba szerelmes volt, de a viszonyak múlt év február 17-ike táján vége szakadt, mert ekkor egy ráctőtősi asszonytól valami italt kapott, mely a varázst feloldotta. A kir. törvényszék a mai főtárgyaláson a két tanú esküjével s Szalai azon vallomásával, hogy tényleg szerelmes volt, beigazolva látta a vádat s szándékos emberölés büntetnének kísérletében mondta ki bűnösnek s ezért öt egy évi börtönre ítélte jogerősen.

§ Beszüntetett csődök. A pécsi királyi törvényszék, mint csődbíróság közhírré teszi, hogy Jung György, pécsi lakos, malomépitő iparos ellen elrendelt csődöt, ugy szintén Nikolics Vazul ellen elrendelt csődöt vagyonihiány miatt beszüntette.

§ Részeg fővel. Kárpáti András karancsi lakos szereti az itókat. Miért ne szeresse? Még 1899. év október 29-én vasárnap dél előtt is be volt egy kissé rugva Kárpáti András. Veszére ekkor ment hozzá Ungvári Lajos ugyanottani lakos, hogy megkérje Kárpátitól azt a husz krajcárt, e mivel az neki tartozott. Kárpáti a követelésen feldühödött s hitelezőjét egyszerűen kidobta a szobából, kihajtotta az udvarból. Sőt, mikor Ungvári már az utcaajtón is kiment, még mindig nem csillapodott le a dühe, hanem egy kezeügyébe eső kisatát hajított Ungvári után. Ez észrevette a repülő fát s balkarját feltartotta védekező-

— Éppen ez az, ami a dolgot olyan borzasztóan hihetőnek tünteti fel.

Aztán elbeszélte részletesen, a mit hallott:

Jaufre mereven nézett szeméi közé.

— És ez elég bizonyíték neked arra, hogy feleségedet elítéld? Nem mondtál még el mindent.

— Igaza van, — felelé Louis komolyan — azoknak az embereknek a fecsegése nem lett volna elég, hogy engem, meggyőzzön. — De elég volt arra, hogy felnyissa szemeimet. Vaksággal voltam megverve, hogy már rég nem vettem észre valamit.

Aztán elbeszélte apósának a nászutazás eseményeit és Róbert különös viselkedését.

Jaufre gondolkodott.

— Lehetséges, — lehetséges, — mormogá.

Louis megragadta mindkét kezét.

— Ne mond azt atyám, hogy lehetséges. Az rémitő! Lásd, ő szeret engem. Tudom, hogy szeret.

— Az igaz, ő szeret téged.

— És ha szeret, lehetséges, hogy hozzám jött volna feleségül bűnösségének tudatában?

— A nők sokra képesek, — volt a doktor válasza.

Egy darabig hallgattak, aztán a doktor ismét megszólalt:

— Hallgass ide, Louis. Ebben a bizonytalanságban nem maradatsz. Menj Kamillához és vond kérdőre kerülgetések nélkül. Akkor megtudod a valót.

— Louis csüggedve vonta vállát:

— Nem azt nem bírom sokkal jobban szeretem. Ha előttem látom, nincs többé bátorságom, azt előre tudom.

II.

Jaufre boldog volt, hogy gyermekét ismét maga körül látta. Kamilla eleinte nyugtalankodott atyja közelében, de az egyforma őszi napok visszatértették kedélyét a rendes mederbe.

Esős idő járt. Kamilla egész nap otthon maradt Delcombe Márta társaságában.

Delcombené is anyának érezte magát és mint minden fiatal asszony, a két, nő, ha így magára maradt a gyermekruhák előkészítésével bibelődött.

Egyszer-másszor látogatókat is kaptak. Eljött Bourriés asszony leányával, vagy Despeyrouz. Ez utóbbi kíséretében volt némelyszer Escadafals is. És rendszeresen minden hétfőn, csütörtökön és szombaton megérkezett Rocpiquet Henri, a prépost, elmaradhatatlan virágcsokorral a kezében.

Rocpiquet, amint ezt a doktorral akkor tudatta, visszatért Párisból. Előbb Delcombeéknál tisztelgett aztán Louis házához is befurakodott. Eleinte láthatólag megzavarodott, midőn Kamillát férje társaságában meglátta. De Louis barátságosan jött eléje.

Igy telt el egy hónap, amikor egyszer a véletlen Louist akkor hozta Rocpiquet és két barátja közelébe, amikor ezek éppen róla beszéltek.

Nem mutatta magát. Visszatartott lélegzettel hallgatózott.

— Hát csak mégis elvette a doktorlányt.

sül, melyet a kisafa oly erősen talált, hogy a singsont eltörött s gyógyulása harminc napot vett igénybe. A mai főtárgyaláson vádlott mindent beismer s a kir. törvényszék a 92. §. alkalmazásával súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek s egy havi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Tanúgy.

Mire jó a különóra?

E cím alatt lapunk március elseji 48-ik számában egy hír jelent meg, melyre vonatkozólag tegnap, lapunk zártakor, a következő nyilatkozatot kaptuk:

— »Mire jó a különóra. A »Pécsi Figyelő« tegnap számban e cím alatt hozott újdonságában a belvárosi tanitóstület tagjai ellen újabb támadás intéztetett, a miért különórát tartanak. Cikkét abból az esetből írja, hogy — már a lap tudósítója szerint — tegnap a II. fuosztályban Márkovics különórás felügyelet hiánya miatt majd halálos sebet ejtett magán, mely eseményt annak a körülménynek tulajdonítják, hogy a különóra megkezdése előtt a tanítók 1/2 óráig is felügyelet nélkül hagyják különórás tanítványait. Amit meg kell jegyezni, egyszerűen nem igaz; legalább most meg nem történik.

Minthogy Markovics nevezetű tanuló az én osztályom tanulói közé tartozik és mint-hogy az egész eseményt a Pécsi Figyelőnek bizonyára alkalmi tudósítója rosszakaratulag elferdítve, sőt túlozva hozta, meg nem ijedve, de nem is félve sietek azt magam helyreigazítani.

Mindenek előtt ki kell jelentenem, hogy a nevezett tanuló nem mint különórás maradt

viassa, hanem azért, mivel 3 társával a tanóra alatt és előtt rakoncátlanokodott. Ki kell továbbá jelentenem, hogy az egész dolog nem tegnap, hanem a múlt héten szerdán történt és pedig az alatt, míg többi tanítványaimat a kapuig lekísértem. Ki kell továbbá jelentenem azt is, hogy nevezett tanuló többi társait kergetve, futás közben szaladt neki a táblának és miután az éppen nem óriási nehézségű tábla csak a lökés következtében dült föl, melyet aztán a többiek könnyű szerrel huztak ki a padlóból, melybe a tudósító szerint több centiméter mélységre vágódott. Ki kell végre jelentenem azt is, hogy nevezett tanuló múlt szerda óta egy darabka szépség flastrommal bevont sebével rendszeresen eljár az iskolába és csak most, hogy ezen újdonság napvilágot látott, maradt otthon, kis elő osztályu öcsécsével egyetemben, március hó 1-jén.

Ennyit az igazság érdekében, hogy vele a belvárosi tanitóstület reputációját, melyet még mindig rontani igyekeznek és vele a magamét is, aki február hó 14-e óta vagyok ezen intézethez áthelyezve — helyrehozam, mely testület az újabb időben teljesen új erőkből áll és lelkiismeretesen teljesíti köteleességét, de melynek fejében folytonos támadásnak van kitéve.

Rosszakaratu e cikk már azért is, mert ez az eset akkor is megtörténhetett volna, ha egy különórás sincs a bezárottakon kívül az osztályban. Mert azt senki sem követelheti meg az embertől, hogy egy és ugyanazon időben két helyen is legyen. Az az 5 különórás pedig mind a legjobb nevelésű gyermek, a kiket bátran lehet néhány percre magukra hagyni.

Bizonyára helyesebb dolog volna az ilyen tudósításokat meg nem írni, mint a nagy nyilvánosság elé vinni. Persze ehhez finomabb paedagógiai érzék és egy kis jóakarát a tan-

ügy és annak munkásai, a tanítók iránt szükséges.

Ezt a nyilatkozatot »szives közlés céljából« Haksch József tanító küldte be, a kinek osztályában történt a lapunk fentebb jelzett számában előadott eset.

Közöljük e nyilatkozatot az »audiatur et altera pars« elvével fogva, de nyomában meg is teszszük rá az észrevételeinket.

A nyilatkozat mindenek előtt olyan hangon van tartva, olyan sokszor emleget »újabb támadást«, »rosszakarat«-ot és a többit, hogy erre kell elsőben is reflektálnunk.

Hát azt kérdezzük Haksch Józseftől s a belvárosi iskolai tanítóktól s az összes pécsvárosi tanitóságtól: *mikor tapasztaltak lapunk részéről támadást és rosszakaratot?*

Talán akkor, mikor a tanítók fizetésrendezésének bevezetése mellett állást foglaltunk? Mert hiszen más esetben nem is irtunk a tanitóságról. De nem is irhattunk, mert nem adtak reá okot. A mit beszéltek az egész városban, a mi panaszok elhangzottak különösen a belvárosi iskolában fennállt rendszertelenség és hibák miatt, azokról se irtunk semmit. Mindaddig, míg a múlt év december 31-én tartott iskolaszéki ülésen maga Pécs város iskolaszékének elnöke nem leplezte le a szerinte is tarthatatlan állapotokat.

Tette pedig ezt a polgármester és iskolaszéki elnök nyilvános ülésben, nemcsak egy egyén, egy tanító, hanem a belvárosi iskolában tapasztalt általános rendszertelenség és hiányok tekintetében. Tette pedig olyan hangon, annyi váddal és elkeseredettséggel, hogy azt egy rövid napihír keretébe bele se foglalhattuk s bizony a legnagyobb jóakaratra volt szükségünk, hogy a polgármester leleplezéseinek hatása alól lehetőleg a tárgyilagosság terére menekülhessünk.

Különben az ülésen jelen voltak a tanitóstület iskolaszéki képviselői: azok bizonyára ta-

— No annak is szerencséje volt, hogy azok után, amik vele történtek, még férjet is kapott.

— És még hozzá gazdag, csinos férjet. De hát nem közönséges leány is volt, már kis lány korában képes volt a férfiak figyelmét magára vonni.

— Viszonya a korzikai kapitánnyal köztudomású volt, a kis Lartique a kertből gyakran megleste, amint a kapitány éjjelenként a lány szobájának ablakán bemászott.

— A kapitány később Tonkinkban meghalt?

— Igen és ez az együgyű fiu éppen kellő időben jött, hogy a leány fejét főkötő alá tegye.

A beszélgetők eltávoztak. Louis egy darabig megsemmisülve állt a helyén. Szive dobogott, feje szédült. Egyenesen a doktorhoz sietett.

Louis nem volt képes egy szót is kiejteni a száján.

— Mi bajod, Louis, hisz egész sápadt vagy?

Louis véletlenül a tükörbe pillantott és maga is megijedt halvány arcától és szemeinek téveteget tekintetétől. Összeszedte magát és szilárd hangon válaszolt.

— Valami beszédem van veled, atyám olyan, amit nem lehet halasztani. Szükségem van tanácsodra.

Hangja elszorult torkában és sirva borult a doktor keblére.

— Istenem, boldogtalan, kimondhatatlanul boldogtalan vagyok, — kiáltá.

A doktor egy karszéket huzott oda és leültette vejét. Érezte, hogy minden szó csak fokozná annak fölindulását és inkább hallgatott.

Louis végre visszanyerte uralmát maga felett. Meg-

szár itotta könnyeit és egyenesen nézett a doktor szeméi közzé.

— Atyám, — szólt hozzá, — tudom, hogy vonzó dol hozzám és hogy te vagy a világon a leghűbb barátom. Látod, meghallottam valamit és most kétely, borzasztó kétely gyötör.

— Kamillában kételkedel? Én is úgy vagyok vele. Louis felugrott!

— Te is? Tehát te is tudsz valamit? Akkor hát te is elámitottál. Segítségére voltál, hogy engem félrevezessen.

A doktor fejét rázta,

— Nem. Mondom neked, hogy kételkedem benne, mert látom, hogy valami titkolni valója van, talán még inkább én előttem, mint te előttem. Többet nem tudok. Már többször akartam effelől veled beszélni, de mindig azt gondoltam, miért zavarnám nyugalmadat? Hiszen az egész csak pusztá feltevés. De hát mondd, miről van szó.

A doktor rövid, határozott hangú szavai mintegy új erőt kölcsönöztek a fiatal embernek.

— Azt hallottam, hogy a városban az a hír járja hogy nőm a kedvese volt annak a tisztnek, aki itt lakott a szomszédságokban.

— Ez még nem bizonyított. És kiktől hallotad?

— Rocpiqueznek beszéltek barátai Bourriés és Despeyroux.

— Ezek az emberek nyomorult hazugok. Honnan tudnak?

niuk lehetnek rá, mit mondott a polgármester s mily szelid kivonatban közöltük mi az ő vádakkal teli előterjesztését?!

Nos hát — tudunkkal — ez volt az a „támadás”, mely még ma is fáj a belvárosi tanítóknak.

A mi a jelenlegi esetet illeti, azt majd az iskolaszék vizsgálata lesz hivatalosan tisztázni. Mi megbízható, teljesen hiteles forrásból kaptuk a hírt s napi eseményként leközöltük. De hogy aktuális is volt tanügyi tekintetben is, azt első sorban igazolja a kultuszminiszternek ama rendelete, melylyel a tanárokat és tanítókat a különóráktól általában eltiltja. De igazolja másodsorban az a körülmény, hogy éppen újév óta nagy áldozatok árán rendezve van a pécsvárosi tanítók fizetése s rendezve van úgy, hogy különórák adására ők anyagi tekintetben éppen nincsenek rántalva.

De ha már különórákat adnak, a szülők csak elvárhatják, hogy a tanító abban az időben, midőn ők külön is megfizetik érte, úgy gondoljon gyermekeikkel, hogy azokat semmi baj se érhesse.

Hogy a szerencsétlenül járt gyermek nem volt különóra, hanem büntetésből lett vizsgatartva, ez éppen nem változtat a dolgon. Sőt az ily gyermekeket nem szabad a tanítónak felügyelet nélkül hagyni; mert hiszen az nem büntetés és javítás, ha a bezárt gyermek „többi társaival” — bizonyára a különórással — együtt tovább rakoncátlankodhatik.

Kár tehát emlegetni a paedagógiai érteket, ha annak megsértését egy tanító irásának a sorai közül is kiolvashatjuk. Kár rosszakaratot fogni a sajtóra, a mely a nyilvánosság organuma és ellenőrzője mindannak, a mi a község és a város érdekeit illeti. S kár főképen akkor, mikor a sajtó jóakarátát a tanítók igen sokszor vették igénybe. Persze, mikor a fizetésükről volt szó.

Ezek után pedig ajánljuk Majorossy Imre polgármesternek, mint Pécs város iskolaszéke elnökének figyelmébe ezt az esetet s a szülők érdekében kérjük, hogy hivatalos vizsgálat útján tisztáztassék ez az ügy, a mit a tanügy, a szülők érdeke s bizonyára a belvárosi tanítók is megkívánnak!

(Bezárt iskola. A Szabolcson járványosan fellépett vörhenymegbetegedések folytán az ottani iskolát bezárták és a járvány megszűntéig zárva tartják.)

(Az iskolamulasztók. A mi tanügyünknek egyik régtől fogva huzódó mizériája a tömeges iskolamulasztás, mely nem is annyira a városban, mint inkább az egyes községekben divik. A földmivelő nép — bár csupa muszájból — iskolába küldi tanköteles gyermekeit, mégis a hol teheti, elvonja őket az iskoláztatástól, a mennyiben a gyermeket a legcsekélyebb mezei vagy házi munkánál felhasználja, hacsak mindjárt házőrzőnek is. Különösen tavaszkor szinte meglepő módon szaporodik az iskolamulasztók száma, kiknek legnagyobb része napokig indokolatlanul is elmarad az iskolából. A tanfelügyelőség már régóta szigorúan birságolja az iskolamulasztók szüleit, hogy ezek álljanak el a tanköteles gyermekek mezei vagy házi munkánál való felhasználásától, de ez sem használ, mert a kiszabott büntetéseket a községek vagy egyáltalán nem, vagy pedig csak igen fölületesen hajtják be, úgy, hogy a szülők úgy szólván büntetlenül vonják el gyermekeiket a tanulástól. Ennek folytán s a közeledő tavaszra tekintettel, melyben kezdetüket veszik a mezei munkák, szigorú rendeletet bocsájtott ki a tanfelügyelőség a községi iskolákhoz a mulasztók bejelentése végett, kiket aztán keményen fognak büntetni s gondoskodni arról is, hogy a kiszabott büntetéspénzek a kellő szigorral behajtassanak.)

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ
heti műsora.

Vasárnap, márc. 4. Délután Szulamith; este Szökött katona.
Hétfő, márc. 5. Kean-Edmond.
Kedd, márc. 6. Szép Helena.
Szerda, márc. 7. Denise, Bajor Riza fellépte.
Csütörtök, márc. 8. Kubelik hangversenye.
Péntek, márc. 9. Idegen nő, Bajor Riza fellépte.
Szombat, márc. 10. Villarsi dragonyosok.

Pécs szab. kir. város
meteorológiai állomása jegyzetel

1900. március 2. reggeli 7 órakor.
Barometer (redukált = mm. 62.7 (emekedő).
Hőmérsék = 4.6 °C.
• maximuma: 9.2 °C
• minimuma: 2.8 °C.
Párányomás: 2.0 mm.
Relatív nedvesség: 93
Felhőzet: 7° Cirr.-cum. S. W.
Szélirány s erő: 10° Cum.—Str. S. W.
Csapadék 24 órai: 4.8 mm.
Hó 4 cm. magas.
Borús, hideg idő; később derülés lehetséges.
Dr. Czűrér.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:44
(B.-Szt.Lőrinczről				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:46)				
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:34
Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é. 1:25	8:00	8:35	8:20	

	V. v.	Sz. v.
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:28	6:32
B.-Szt.-Lőrincz	9:06	7:11
Barcs	10:54	9:00
N.-Kanizsa	1:29	11:41
Bécs	9:35	8:53

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:26	8:35
Üszög	5:50	12:25	4:40	8:40
Villány érk.	6:39	1:13	5:27	9:38
Mohács felé sz. v. 7:00 sz. v. 1:55 sz. v. 10:05				
Mohács érk. 7:44 2:39 10:49				
Villány ind.	6:49	1:18	5:32	9:43
Eszék	8:08	2:27	6:47	11:01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán és vasárnap indul reggel 5:00 fölfelé minden szombat és szerda d. e. 10:00 Budapest-Mohácsi vonal: naponként Mohácsról indul d. e. 10 órakor. Budapestre érkezik éjjel 12:35.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:30	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombóvárra é. 2:45	1:54	10:03	1:30	6:21	
sz. v. gy. v. sz. v. sz. v. gy. v.					
Kaposvárról ind. 1:21	4:11	8:52	1:00	4:44	
Uj-Dombóvárra érk. 2:26	4:46	9:52	2:06	5:14	
Báttaszékről ind. tv. sz. sz. 9:52 sz. v. 9:53					
Dombóvárra érkezik 1:40 12:55					

	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Uj-Dombóvár ind. 5:30	3:10	10:15	2:17	6:36	
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:33	3:39	7:39
Pécsre érk.	8:21	5:17	12:04	4:11	8:01

	Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul	6:50	7:40
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42
Barcsra érk.	4:44	7:18
Pécsre	7:51	9:42

	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.	Sz. sz.
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13	
B.-Szt.-Lőrincre érk. 8:27	7:01	11:25		
Pécsre érk.	9:42	7:51		

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:33	8:48	12:25	8:00
Villányra érk.	6:48	10:05	1:41	9:30
Mohácsról indul	5:50	12:20	8:35	
Villányra érkezik	6:35	1:05	9:20	
Villányból ind. 6:55	10:13	1:48	9:40	
Pécsre érk. 8:02	11:23	2:53	10:45	

Hajó érk. Budapest-Mohács-Belgrádi vonal fölülről 9:50.**) alulról d. u. 1:00.***)

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:50

**) minden kedden és szombaton.

***) minden szombaton és szerdán.

TÁVIRATOK.

— **Az országgyűlésből.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőházban a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalásánál Kossuth Ferenc konstatálja, hogy iparunk nem részesül oly védelemben, mint Ausztriáé. Utunkban áll a közös vámterület. Ne késlekedjünk. Műtétellel, az önállósággal a beteg még megmenthető. Szakítani kell Ausztriával.

Hegedüs Sándor, kereskedelmi miniszter konstatálja, hogy a szövőipar nagy lendületet vett. Minisztersége alatt huszonegy gyár alakult; harmincegy alakulóban van. A vásárügyet rendezni fogja. Az államvasutak fejlesztendők. Nagy súlyt helyez az autómobilokra. A zónaúál változtatni fog; a zónabeosztást megszaportítja.

Az ülés végén még Ferlicska Kálmán és Páder Rezső beszéltek a költségvetés mellett.

— **A transzváli háború.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az angol felsőházban a hadügyminiszter kijelentette, hogy fenyegető csapástól már nem kell tartani.

— Ladysmithtel megszabadultunk egy szerencsétlenségtől. Nem tudom, ki iránt érezzünk csodálatot; Withe, Buller vagy Roberts iránt? Nem fogunk alább hagyni.

Ezen a héten még nyolc hajó indul négyezerhatszáz emberrel; tizenegyedikén öt hajó tizenegy ezer emberrel. Ezeket nem sokára tizenhétézeröttszáz követi. A segítő csapatok nem fognak kimerülni.

Modder-Riverből jelentik, hogy Cronje tábornok nejevel és 50 főnyi fedezettel oda érkezett s ott reggelizett. A hangulat nyomott. Cronje táborában elfogottak száma pontosan 4114 ember.

— **Ugron zabszállítása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az Ugron Gábor által a hadsereg számára vállalt zabszállítás ügyében Rakovszky István holnap napirend előtt szándékozik felszólalni a képviselőházban.

— **Tanácskozó augurok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján ma Héderváry horvát bán Széll Kálmánnal, Egan Ele pedig Darányi miniszterrel hosszasan tárgyaltak. A képviselők körében különösen az utóbbiak beszélgetése keltett feltűnést.

Utolsó hét!
VISSZAVONHATATLANUL
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÖRHÁZA
JAVARA RENDEZETT

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTEKANAK

100,000 KORONA

FŐNYEREMÉNY: 100,000 KORONA
EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA
ÉRTÉKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK
LEVONÁSÁVAL 20% KÉSZPÉNZBEN KIFIZETTHETNEK.

Egy sorsjegy ára csak 1 KORONA.

Sorsjegyek kaphatók: Krausz Simon és fia banküzlet,
Schapringer J. bank és váltóüzlet és Ullmann M. K.
bank és váltóüzlet Pécsen.

**Hirdetések jutányos áron a ki-
adóhivatalunkban vétetnek föl.**

12591. sz. **Árverési hirdetmény.**
tlkv. 1899.

A dárdai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy Dreher Antal ügyvéd dárdai lakos végrehajthatónak Gyurin Adám darázi lakos végrehajtást szenvedett ellen 80 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő Darázs községben a 344. sz. betétben felvett 1—16. sorsz. ingatlanra 1318 kor.; † 1549. hrsz. ingatlanra 4 kor.; † 1550. hrsz. ingatlanra 436 kor.; † 2505. hrsz. ingatlanra 16 kor.; a darázi 342. sz. betétben foglalt 1—5. sorsz. 125/a., 125/b. hrsz. egész ingatlanra tehát az 1881: 60. t.-cz. 156. §. d) pontja értelmében Gyurin Stipicát (nős Mikolin Jányával) illető $\frac{1}{4}$ részére és Gyurin Pávot (nős Bortolov Julóval) illető $\frac{1}{4}$ részére is 606 kor.; a darázi 343. sz. betétben foglalt † 2457/3. hrsz. ingatlanra az 1881: 60. t.-cz. 156. §. a) pontja értelmében Gyurin Stipót (nős Mikolin Jányával) illető felére 28 kor.; † 2469. hrsz. egész ingatlanra tehát az 1881: 60. t.-cz. 156. §. a) pontja értelmében Gyurin Stipót (nős Mikolin Jányával) illető felére is 32 kor. kikiáltási árban elrendelte s hogy a főntebb megjelölt ingatlan az 1900. évi március hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Darázs községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 131 kor., 80 kor. 40 fill., 48 kor. 60 fill., 1 kor. 60 fillér, 60 korona 6 fillér, 2 korona 80 fillér, 3 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt l. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság, mint tlkvi hatóságnál, 1900. évi január hó 10-én.

Molnár,
kir. albiró.

